

ČAS, ČAS ...

Včasih pravijo, da se dnevi vlečejo, tedni bežijo, leta letijo. Ali vsaj približno tako. Pa še res je. Pride zoprni dan, ki ga ni ne konca in kraja (moram priznati, da jih je v resnici malo). Dež, megla, sivina ali pa dolg zimski večer, ko se zmrači že okrog 4. ure popoldne. Pozimi, pozimi bi morali imeti poletni čas, ne pa poleti! Poleti je za vse, ki količkaj delajo, dan dovolj dolg. Ne bi bilo treba predstavljati ure, pa še nobenega usklajevanja med državami ne bi bilo treba. Le kako bo ta stvar, ko bomo leta 2021 obdržali ali poletni ali zimski – »ta pravi« čas. Kakor koli, čas bo še vedno enako hitro (ali počasi) tekkel, minevala bodo leta ... Časa ni možno ustaviti. Tudi rešitev, ki jo je predlagal neki modrec, ko je dejal človeku, ki mu je čas mineval prehitro, da naj gre v kamnolom in ves dan lomi kamenje, ni ravno najboljša rešitev. Tudi kakšno zoprno delo ni rešitev; seveda se vsaka etapa dela zelo vleče, a vse skupaj vendarle hitro mine. Včeraj si bil mlad učitelj, danes gledaš, kako v šolo prihajajo otroci učencev, ki si jih nekdaj učil. Včeraj si bil mlad svetovalec na ZRSŠ, danes pa ... Kot včeraj je, ko sem skušal napisati nekaj za uvodnik prve letošnje številke te revije, pa me čas preganja

že za drugo. Če si v časovni stiski (v naši založbi pravijo, da nikoli ni panike), čas (menda še zanalašč) mineva hitreje. Zato, spoštovani bralci, ne si nalagati preveč dela, pa tudi ne premalo: v prvem primeru bo čas ponorel, v drugem pa ne boste vedeli, kam z njim (ko bi le bilo res!). No, malo za šalo, malo za res, časa ne moremo ukrotiti, lahko le sami sebe. In sicer tako, da živimo za vsak trenutek, za vsak uro, tukaj in zdaj. Ne preveč misliti naprej in se bati strahov, še manj pa nazaj in žalovati za izgubljenimi priložnostmi, kajti ne prvo ne drugo ne prinaša dobre volje! Vsaj jaz tako mislim. Biti realen, tukaj in zdaj!

Taka je tudi tokratna številka. Le malo se ozira nazaj z novicami in člankom o sodelovanju slovenskih in turških učiteljev, bolj pa gleda naprej. Dati skuša kak namig za delo v razredu ali pa bralca spodbuditi k razmisleku. Po uvodniku urednika in novicah (kakopak, delo Igorja Lipovška) se vam razgrne članek Tatjane Kikec in Barbare Lampič, ki sta se dodobra razpisali (in to dobesedno) o funkcionalno degradiranih območjih v Sloveniji. Koliko je teh, pa še vsa niso zajeta! Kot bi njuno priporočilo o možnostih raziskovanja v šolah že naletelo na plodna tla, smo lahko tudi na državnem tekmovanju mladih raziskovalcev spoznali raziskovalno nalogo na to problematiko v občini Kidričevo. Ker se seveda spodobi, da so sorodni članki skupaj, sledi članek Ane Vovk Korže, Janje Lužnik in Danijela Davidoviča o agroekologiji Agroekološka znanja bogatijo tudi geografijo. Avtorji so na priporočenih 6 strani skrčili mnogo bolj obsežno problematiko, ki se je premalo zavedamo pa tudi uveljavljamo v praksi, za kar najdemo v članku

Dr. Anton Polšak

Zavod RS za šolstvo
anton.polsak@zrss.si

tudi konkretne namige. Andreja Bečan, Nataša Mrak in Nina Farič obširno poročajo o »mednarodni izmenjavi«, torej obisku turških učiteljev pri nas in naših v Turčiji. Obiskavnica bila kar tako, da »mi gremo pa malo po svoje«, ampak strokovna in poglobljena v didaktiko. Gotovo pa so največ vredni stkani novi medčloveški stiki.

Sledijo štirje članki v rubriki *Iz prakse* (a tudi prej omenjeni so iz prakse!). Polona Küssel nas sprašuje, kako izdelati tipna učila za slepe in slabovidne pri pouku geografije. Članek je kratek, ilustrativen in jasen ter kot tak zanimiv tudi bralcu ali učitelju, ki se s to problematiko ne srečuje. Kako medpredmetno »obdelati« Triglavski narodni park pri biologiji in geografiji v 9. razredu, pa pri tem vključiti še sprotne preverjanje (včasih poimenovano tudi formativno spremljanje), nam razkrivata Monika Jelenc, Ema Vidic Judež iz OŠ Frana Albrehta v Kamniku.

Simona Varga piše o učnih strategijah, belokranjski kolega Matej Matkovič pa o spletni učilnici kot možnosti izvajanja formativnega spremljanja pri pouku geografije. Njegov primer kaže, da je koristno združiti staro preizkušeno sprotne preverjanje z novo informacijsko tehnologijo.

Na koncu sta tudi tokrat prispevka iz rubrike *Zanimivosti* o nekaterih bolj zgodaj spomladi rastočih rastlinah urednika te revije in iz rubrike *Pedagoški orehi* Igorja Lipovška o tem, da tudi učitelji niso nezmotljivi in ne vedo vsega.

Vabljeni k branju!

Anton Polšak

Kdo bo potoval v Hongkong?

V Posotelju je 12. aprila potekalo državno tekmovanje iz znanja geografije. Gostiteljica je bila Osnovna šola Podčetrtek – tako kot leta 1996, ko se je tekmovanje začelo in je bil organizator pokojni učitelj Marjan Šviglin. Tekmovalne naloge so bile približno enako zahtevne kot lani – statistični rezultati so podobni. Med terenskimi nalogami so največ preglavic tekmovalcem delale naloge, ki so zahtevale poznavanje fizične geografije in preračunavanja ter sklepanja. Tekmovalo je 54 učencev 6. in 7. razreda, 79 učencev 8. in 9. razreda, 23 dijakov strokovnih šol in 45 dijakov gimnazij; skupaj 201 tekmovalcev z njimi pa je bilo 150 mentorjev. Zaradi dejavnega sodelovanja mentorjev in študentov Oddelka za geografijo mariborske Filozofske fakultete je vrednotenje potekalo brez resnejših zapletov, čeprav je odgovore terenskih nalog zahtevno ocenjevati. Danijel Lilek, državni koordinator, je za prihodnje šolsko leto napovedal nekaj sprememb v organizaciji in izvedbi tekmovanja.

Najboljši osnovnošolci: **Tisa Princes Ledinek**, OŠ Draga Bajca Vipava, mentor Niko Likar; **Maksim Sinkovič Korošec**, OŠ Cirila Kosmača Piran, mentorica Andreja Fabbro; **Jakob Nahtigal**, OŠ Janka Glazerja Ruše, mentorica Erika Germič na nižji; na višji stopnji **Neli Petrič**, OŠ Idrija, mentor Matjaž Kerček; **Martin Steblovnik**, III. OŠ Celje, mentor Tomislav Golob; **Emo Robič**, OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora, mentorica Petra Berčič. Najboljši srednješolci: **Nejc Funtek**, ŠC Celje, Gimnazija Lava, mentor Marko Moškotevc; **Saša Banfi**, Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota, mentorica Darja Pojbič Kovačič; **Jaka Zupan**, ŠC Kranj, Strokovna gimnazija, mentor Matej Lavtižar; **Luka Špec**, ŠC Novo mesto, Srednja zdravstvena in kemijska šola, mentor Matej Cizelj; **Žan Maljevac**, Srednja šola Črnomelj, mentorica Vesna Fabjan na strokovnošolski; na gimnazijski **Marko Berkenjačević**, ŠC Velenje, Gimnazija, mentorica Tanja Golob; **Aljaž Krevs**, Gimnazija in SŠ Rudolfa Maistra Kamnik,

Svečano odprtje tekmovanja v Podčetrtku